

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № 05-08-1024/11.02 2010 г.

ДО
ДИРЕКТОРА НА РИОСВ
ГР.

Копие:

**Директора на Басейнова дирекция за управление
на водите с център**

Директора на Дирекция Национален парк

ОТНОСНО: Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи

УВАЖАЕМИ Г-ЖО/Г-Н ДИРЕКТОР,

След присъединяването на Р България към Европейския съюз в Министерство на околната среда и водите бяха получени няколко искания за информация от страна на Европейската комисия по конкретни практически случаи, както и вече има няколко започнали официално наказателни процедури срещу страната ни във връзка с недобро прилагане на европейското законодателство, по-специално на:

- Директива 85/337/ЕИО за оценката на въздействието върху околната среда на някои публични и частни проекти, изменена и допълнена с Директива 97/11/ЕО и Директива 2003/35/ЕО;
- Директива 2001/42/ЕО за оценка на въздействието от някои планове и програми върху околната среда;
- Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
- Директива 79/409/ЕИО за опазване на дивите птици.

Цитираните директиви са въведени в българското законодателство съответно чрез:

- Глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Приложения № 1 и № 2 към този закон;
- Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС);
- Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО);
- Закон за биологичното разнообразие (ЗБР);
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС).

В част от бележките от страна на Европейската Комисия се посочват констатации, че при практическото прилагане на процедурите по оценка на въздействието върху околната среда и при оценката за съвместимостта не се представят убедителни доказателства, че компетентните органи по околна среда, при извършване на преценяването на евентуалното въздействие върху околната среда от строителството и експлоатацията на инвестиционни предложения, и при прилагането на планове, не отчитат напълно и мотивирано всички

рискове за околната среда, като по-специално внимание се обръща на наложителността от съобразяване на евентуално кумулативно въздействие, разделянето на намеренията на отделни части. Наблюдава се и недобро качество на представената информация и документация, както и липсата на достатъчно аргументи за характера на постановяваните решения от компетентните органи по околна среда.

Освен това, при прегледа по различни поводи на някои провеждани през последните години от РИОСВ процедури по глава шеста от ЗООС и чл. 31 от ЗБР, в т.ч. и съхраняваната в РИОСВ документация за инвестиционни намерения или планове за вятърни генератори, водоелектрически централи и фотоволтаични системи, продължават да се констатира сериозни различия в практиката по прилагане от страна на различните РИОСВ, въпреки предоставяните по различни поводи указания и провеждани работни срещи. Информацията и документацията, въз основа на която се постановяват актовете на директорите на РИОСВ е непълна, често противоречива, неточна в някои случаи формална и неотнормирана към конкретното инвестиционно намерение (понякога е трудно да се установи връзката и насочеността към конкретното местоположение и конкретното намерение). Не са налице достатъчно данни за извършване на контрол от страна на съответния компетентен орган по отношение на пълнотата и точността на представяната от възложителите информация, както и доказателства за организирани посещения на място с цел проверка на внесената информация. В този смисъл остава неаргументирано и неподкрепено с достатъчно доказателства, въз основа на каква информация и документация компетентният орган мотивира своите решения. В повечето случаи, също така липсва информация и данни по същество относно:

- доколко и какви други намерения и дейности трябва да бъдат предвидени, които са наложителни за осъществяване на основното намерение, най-вече техническа инфраструктура и др.;

- какви са намеренията на съответния възложител като цяло, т.е. дали инвестиционното предложение, за което се провежда поисканата процедура, не е част от цялостно намерение за развитие, което се планира да бъде осъществено във времето, в съседни или близки територии, както и в съдружие или поне съгласувано с други възложители;

- какви други намерения има за развитие, най-малкото в близко разположените имоти (в същия масив или землище), които са изградени, в процес на изграждане или на одобряване.

Във връзка с последното, отново напомняме, че и в България вече се забелязва тенденция за т.нар. "раздробяване на проекти" (*salami slicing*), въпреки че това понятие не е регламентирано и пояснено с нормативна уредба, но се констатира като практика при прилагането на ОВОС във всички страни-членки на ЕС.

Напомняме Ви отново, че в ръководство на Европейската комисия (*Interpretation of definitions of certain projects categories of Annex I and II of the EIA Directive* – достъпно на интернет страницата на ЕК), се препраща към практика на Европейския съд за т.нар. „*salami slicing*”, което се пояснява като практика за разделяне на проектите на подпроекти с цел да се избегне ОВОС. Неофициални анализи в други страни-членки дават някои пояснения, в резултат от практиката за раздробяването на проекти, което се наблюдава не само по отношение на териториалният обхват, т.е. възложителят иницира еднакви инвестиционни предложения в съседни парчета земи. Също така се отчита, че раздробяване на проекти съществува и във времето, т.е. независимо от това кога е процедурно инвестиционното предложение във времево отношение. Раздробяване на проекти има и когато отделните инвестиционни предложения биват иницирани формално от отделни лица – свързани помежду си, за различни местоположения.

Отново обръщаме внимание за важноста съответният компетентен орган да извършва адекватен контрол на качеството, пълнотата и достоверността на внасяната от възложителите информация и документация, както и проверка или съответни допълнителни проучвания. Следва да имате предвид и общите разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс - чл. 7, чл. 9 (принципи) чл. чл. 35, 36 и др.,

съгласно които административният орган е длъжен да издаде административния акт, едва след като е изяснил всички факти и обстоятелства от значение за случая, преценил е и е обсъдил възраженията на заинтересованите страни.

Следва сериозно да бъде преосмислено оценяването на „кумулятивния ефект“, за да не се допуска повече хаотичното и неконтролирано одобряване на проекти “на парче”, което е констатирано от страна на Европейската Комисия по няколко случая.

За решаването на проблемите, свързани с одобряването най – вече на вятърни генератори са провеждани редица консултации с Европейската комисия. В констатациите, направени от ЕК, както в писмата за стартиране на наказателните процедури, така и в двустранните консултации, се посочва, че определени територии са изключително преексплоатирани и от тук нататък не следва да се допуска никакво одобряване на проекти, без извършването на стратегическо планиране, което по ясен и категоричен начин да оцени въздействието на предлаганите проекти със съществуващи/планирани проекти на територията на цялата страна. Именно разработваните в момента Енергийна стратегия на България до 2020 г. и най-вече Националния план за действие за ВЕИ 2011 – 2020 г. ще са документите, с които ще се извърши оценка на кумулативния ефект и ще се определят територии, граници и квоти за съответните енергийни обекти, като по този начин ще се осигури стратегическото планиране на производството на електроенергия от ВЕИ в национален мащаб. Преди одобряване на Плана ще се проведат процедури по Екологична оценка и Оценка за съвместимост, извършването на които ще бъдат основата за стратегическото планиране на производството на електроенергия от ВЕИ. В тази връзка е от изключително значение до приемането на Енергийната стратегия и Националния план за ВЕИ, евентуалното одобряване на проекти за вятърни генератори да се извършва само след провеждане на пълните процедури и предоставяне на пълна и изчерпателна информация от страна на възложителите при пълно спазване на указанията по приложенията.

Предвид това намирам за наложително да обърна внимание на директорите на всички структури в системата на МОСВ да създадат организация и да осъществяват контрол по спазването на действащата нормативна уредба по околна среда, за прилагането на която имат съответни компетенции, както и всички указания, насоки, ръководства, заповеди, методики, методически указания и др., в т.ч. и настоящето писмо, които са предоставяни и препоръчвани от функционалните дирекции и ръководството на министерството.

За подпомагане на практическото прилагане за някои конкретни намерения, както и за уеднаквяване на практиката в страната, намирам за целесъобразно всички структури на МОСВ в съответствие с техните компетенции да прилагат и съобразяват стриктно приложените към настоящето писмо указания и насоки.

Приложения: съгласно текста – 4 бр. приложения

НОНА КАРАДЖОВА

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

